

Kansalliskielilautakunta 15.11.2023 § 40

§ 40

Kaksikielisyysohjelman käsittely

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää esittää aluehallitukselle, että aluehallitus hyväksyy kaksikielisyysohjelman liitteen mukaisesti.

Käsittely

Käsittelyn aikana keskusteltiin nimestä ”kaksikielisyysohjelma”. Kansalliskielilautakunnan yksimielinen kanta oli, että nimen tulisi olla ”kansalliskieliohjelma”.

Esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Kansalliskielilautakunta päättää esittää aluehallitukselle, että aluehallitus hyväksyy kansalliskieliohjelman liitteen mukaisesti.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Westerholm teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Ahde kannatti:

- sivulla 1 lause ”Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on kaksikielinen, joten suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden kielelliset oikeudet ja tarpeet on huomioitava yhdenvertaisesti” muutetaan muotoon ”Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on kaksikielinen, joten suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden kielelliset oikeudet ja tarpeet on toteutettava ja huomioitava yhdenvertaisesti”.
- sivulla 1 lause ” Asiakas päättää, millä kielellä hän haluaa palvelua” muutetaan muotoon ”Asiakas päättää, millä kielellä palvelua annetaan”.
- sivulla 5 tavoitteen ”Kaksikielisyysohjelma on huomioitu sisäisissä rakenteissamme ja ohjausasiakirjoissamme” toimenpiteeksi lisätään: ”Hyvinvointialueen hallintosääntöä päivitettäessä on otettava huomioon ja vahvistettava kielellisiä oikeuksia”.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Westerholm teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Ahde kannatti:

Päätösehdotukseen lisätään uusi kohta seuraavasti:

Kansalliskielilautakunta totesi, että kansalliskieliohjelma tulee päivittää nykyisen valtuustokauden aikana, kun tilannekuva on selkiytynyt.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan molemmat muutosehdotukset hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut

tätä, totesi puheenjohtaja, että kansalliskielilautakunta hyväksyi muutosehdotukset yksimielisesti.

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti yksimielisesti esittää aluehallitukselle, että aluehallitus hyväksyy kansalliskieliohjelman liitteen mukaisesti.

Kansalliskielilautakunta päätti lisäksi yksimielisesti todeta aluehallitukselle, että kansalliskieliohjelma tulee päivittää nykyisen valtuustokauden aikana, kun tilannekuva on selkiytynyt.

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on kaksikielinen hyvinvointialue, joka tarkoittaa sitä, että suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden kielelliset oikeudet on otettava tasapuolisesti huomioon. Hyvinvointialueen palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita pystytään palvelemaan heidän omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi, kaikilla hyvinvointialueen tehtäväalueilla. Mahdollisuus käyttää omaa kieltä ja saada palvelua omalla kielellä, suomeksi tai ruotsiksi, on edellytys asiakkaan kielellisten oikeuksien toteutumiselle.

Kaksikielisyysohjelma perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäätöön, hyvinvointialueen strategiaan ja Ruotsinkieliset palvelut -yksikön tavoitteisiin.

Kaksikielisyysohjelmaa päivitetään vähintään kerran valtuustokaudessa, tai tarvittaessa useammin. Vastuu kaksikielisyysohjelman toteuttamisesta kuuluu koko organisaatiolle. Ruotsinkieliset palvelut -yksikkö vastaa seurannan toteuttamisesta. Asetettujen tavoitteiden mittareita arvioitaessa kuvaillaan myös, kuinka tavoite on toteutunut.

Kaksikielisyysohjelmassa on kolme yleistavoitetta, ja se noudattaa kaksikielisyudesta annettuja linjauksia:

1. Palvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla molemmilla kansalliskielillä
2. Meillä on riittävästi kaksikielistä henkilökuntaa
3. Meillä on toimiva kaksikielinen organisaatio

Tämän lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella seurataan jatkuvasti, että kielelliset oikeudet toteutuvat. Seuranta tapahtuu kansalliskielilautakunnan lakisääteisiin tehtäviin perustuen. Lautakunnan tulee vuosittain jättää aluehallitukselle selvitys siitä, kuinka palveluita on toteutettu vähemmistön kielellä. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon koskien niitä toimenpiteitä, joihin lautakunnan selvitys antaa aihetta.

Hallintosäännön 53 § mukaan kansalliskielilautakunnan tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ja hallintosäännön 41 § mukaan aluehallituksen tehtävänä on vastata osana palveluiden järjestämisen tehtäväänsä ruotsin kielellä annettavien sosiaali- ja terveyspalveluiden toteutumisesta koko hyvinvointialueella.

Liitteet

- 1 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskieliohjelman luonnos

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria